

ПРАЗНИКОТ "ВОЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСНИОТ ЖИВОТВОРЕН КРСТ ГОСПОДОВ (КРСТОВДЕН)" И ХРИСТОВИТЕ МАЧЕНИЧКИ

Христовата Голгота искажана преку Пресудата на Понтиј Пилат, изнудена од еврејските првосвештеници и народни водачи, гласела: "Пресуда која ја изрече Понтиј Пилат, намесник на Долна Галилеја, а со која се осудува Исус Назареецот да мора да умре на крст. Зададена во седумнаесеттата година од владеењето на Тивериј, на 25-от ден од месецот март, кога Ана и Кајафа беа првосвештеници во Светиот Град Ерусалим, Понтиј Пилат намесник во Галилеја, судејќи на судскиот престол го осудил Исус од Назарет со крстна смрт, да се распне меѓу двајца разбојници, бидејќи меѓу народот се најдоа отмени и признати луѓе, кои изјавија дека: Исус е безбожник, Исус е бунтовник, Исус е непријател на законот, Исус себе си лажно се нарече дека е Син Божји, Исус лажно се нарече дека е цар Израилев, Исус влезе во храмот со народот кој носеше палмови гранки. Врз основа на горното му наредувам на стотникот Квириин Корнилије да го изведе Исуса на местото каде што ќе се изврши казната. Исус треба да се изведе од градот на северната порта. Им забранувам на

ГОЛГОТА НА ИСУС

Опкружен од злобните Евреи, камшикуван од управникот Понтиј Пилат, осуден на најсрамна и најстрашна смрт со која ги казнувале најголемите разбојници, со Трновиот венец на главата, одејќи бос и носејќи го тешкиот Крст на плеките, Христос пристигнува на Голгота, каде што е распнат. Капат капки пречиста крв од Трновиот венец на главата, од рацете, од нозете, од целото тело, капат по Крстот. Исус со висок глас извикува: "Оче! прости им, оти не знаат што прават!" "Оче, во твои раце го предавам Својот дух!" Но, Голгота не го уништи Крстот, не го уништи Бога. Тој Воскресна, а со тоа го воскресна и целиот свет. Безгрешниот Господ Исус Христос, Кој се жртвуваше за спасение на светот, на Крстот ги победи смртта и сатаната. На третиот ден Тој Воскресна. Крстиот знак, кој бил знак на пораз, Христос го претвори во знак на победа: "Крстот е чувар на целата Вселена,... украс на Црквата,... сила на царевите,... зацврстување на верните,... слава на ангелите,... рана за демоните".

ВОЗДВИЖЕНИЕ НА СВЕТИОТ КРСТ

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

"КРСТОТ Е СЛАВА НА АНГЕЛИТЕ, РАНА ЗА ДЕМОНИТЕ"

сите луѓе, богати и сиромашни, да се противат на оваа пресуда и смртта Исусова. Оваа пресуда ја потпишуваат следниве сведоци: Данило Робани, Јован Зоробатељ, Рафаело Робани и Кипер книжевник. Оваа таблица треба да се огласи насекаде, за да запомнат идните поколенија. Мермерната плоча со пресудата се чува во капелата 'Фон Казариј', која се наоѓа во италијанската населба Казериј. Текстот е напишан на еврејски јазик".

Светиот Крст го пронашла Св. Рамноапостолна царица Елена, мајка на римскиот цар Константин Велики, кој откако Бог му се јавил, со силата на Крстот, во битката, го победил Максимијан во 312 г., а во 313 г. го издал Миланскиот едикт, за слобода на христијанската вера. Царицата заминала на ацилак во Светата Земја. Наредила да се пронајде каде е закопан Чесниот Крст Христов. Стариот Евреин по име Јуда, откако бил фрлен во јама, бил

Опкружен од злобните Евреи, камшикуван од управникот Понтиј Пилат, осуден на најсрамна и најстрашна смрт со која ги казнувале најголемите разбојници, со Трновиот венец на главата, одејќи бос и носејќи го тешкиот Крст на плеките, Христос пристигнува на Голгота, каде што е распнат.

Капат капки пречиста крв од Трновиот венец на главата, од рацете, од нозете, од целото тело, капат по Крстот. Исус со висок глас извикува: "Оче! прости им, оти не знаат што прават!" "Оче, во твои раце го предавам Својот дух!"

принуден да каже дека Крстот е закопан под идолскиот храм Венера. Царицата наредила веднаш да се урне идолскиот храм, и да се копа длабоко околу гробот на Христос. Копажки, биле пронајдени три крста и клинците со кои Господ бил прикован на Крстот. Но, не знаеле кои од овие три крста е Христовиот. Тогаш минувала поворка со мртовец, и ерусалимскиот патријарх Макарие наредил да ги постават крстовите врз мртовецот и тоа еден по еден. Мртовецот не реагирал кога врз него го допреле и првиот и вториот крст. Но, кога врз него го ставиле третиот Крст, тој оживеал, воскреснал. Со тоа бил откриен Чесниот и Животворен Крст Христов. Царицата Елена, со љубов, прва го примила Чесниот Крст, му се поклонила и го целувала, а патријархот Макарие го издигнал Крстот високо, го крвал и го спуштал повеќе пати, вртејќи се на сите четири страни на светот.

Народот со благодарност кон Бога за ова откритие, плачејќи и крстејќи се, пеел: "Господи помилуј!" Царицата Елена го положила Крстот во сребрен ковчег, и му го предала на Ерусалимскиот патријарх за да се чува за идните поколенија. Таа за себе зела дел од Чесното дрво на Крстот, а ги зела и светите клинци. По повеќе години, персискиот цар Хозрој го освоил Ерусалим и го однел Чесниот Крст Господов во Персија, каде што останал 14 години. Но, во 628 г. византискиот цар Ираклија го победил персискиот цар Хозрој и славно го вратил Крстот во Ерусалим. "Царот, во беден костум и босоног" (како што Христос одел по Голгота, носејќи го Својот Крст), го изнел Крстот на Голгота и го положил во Храмот "Воскресение", за вера и надеж на христијанскиот свет. На празникот "Воздвижение на Чесниот и Животворен Господов Крст" (Воздвижение - Издигнување на Крстот над Вселената како знак на победа на христијанството над светот), одбележуваме два големи настани: Чудесното пронаоѓање на Чесниот Господов Крст на Голгота, и Враќањето на Чесниот Крст од Персија во Ерусалим. "Спаси ги, Господи, Твоите луѓе и благослови го Твоето нас-

ледство. Дарувај им победа над непријателите на сите наши православни христијани и со Крстот Свој заштити го Твоето наследство". (Тропар на празникот)

СВЕТИТЕ РАМНОПОСТОЛНИ ЦАР КОНСТАНТИН И ЦАРИЦА ЕЛЕНА

Крипта на пронајдениот Христов Крст - Во Црквата на Света Елена, симнувајќи се по десните скалила, слегуваме во Криптата на Светиот Крст. Таа е од големо значење за целиот христијански свет, бидејќи на тоа место биле фрлени од Светата Голгота орудијата и алатките со кои Господ бил прикован на Крстот, како и крстовите по смртта на Исус и на разбојниците. На местото каде што Св. царица Елена, на 14 септември (по стар календар) 326 година, го пронашла Господовиот Крст, на подот се наоѓа камена плоча со крстот во барелјеф. Зад неа, пак, се наоѓа камен престол на кој е подигната прекрасна бронзена статуа на која е претставена Света Елена со Крстот.

ЧЕСНОТО ДРВО

Црквата на царот Константин и царицата Елена - Во црквата "Воскресение Христово", зад спомен-капелата на Делбата на Христовата облека, пошироки и стрмни скали се симнува во Црквата посветена на царот Константин и царицата

Елена. Во Црквата има четири реда столбови со грчки капители, кои ги држат трибродните сводови. Оваа Црква им припаѓа на "православните" Ермени.

Главниот олтар е посветен на Света Елена, мајката на царот Константин која во близина го пронашла Светиот Крст Господов. Северниот олтар, пак, е посветен на наречениот добар разбојник, кој се викал Дисмас.

Во Новиот Ерусалим се наоѓа манастирска црква на Светиот Крст, која се нарекува уште и Лотова црква. Манастирот се наоѓа во т.н. "Долина на Чесниот Крст". Зад иконостасот на манастирската црква се наоѓа еден отвор кој е многу важен: на тоа место растело дрвото на кое е распнат Христос. Според преданието, овде првата црква ја изградил грузијскиот крал Татијан (466-499). Сегашниот манастир е основан од грузијскиот крал Баграт во XI век. Во 1685 година, по

ната на Чесниот Крст, во манастирот "Св. Јован Бигорски", со најголема почит, манастирското братство ги прими честичките од Чесниот Господов Крст (две честички), на кој беше распнат Господ Исус Христос, од рацете на аџика Живанка Филиповска. Честичките од Крстот таа ги предаде во рацете на игуменот Партениј, кој ги вгради во сребрениот Кивот (Ковчег), во кој се и моштите на повеќе светители, меѓу кои и моштите на Христовите двајца современници - Св. Јаков, т.н. брат Господов и Св. Јован Крстител. Со тоа Македонија стана богата со ретка светиња, бидејќи "Честичката од Чесното дрво е предмет со кој ниеден друг по светост не може да му се приближи". "Дрвото исцелител, стана сопственост на Македонија". За овој голем Божји дар пристигнат во манастирот, архимандритот Партение, во дневниот печат пишува: "Со тоа нашата татковина Македонија под чудесни, необјасниви околности, се приближи до библиската заштита од лошото и од темното..."

Во манастирот на "Сите Светии", Охридско, честичка од Господовиот Крст во свечена литија предаде аџија Андреј Ф. Михајловски, а во манастирот "Св. Ѓеорѓи Победоносец", с. Рајчица, аџика Нацка Митевска.

На 17.9/30.9 се слават храбрите Св. Маченички Вера, Нада и Љубов, и нивната мајка Св. Софија, кои настрадаа заради верата во Христа во II век, за време на царот Адријан. Изнесени пред царот, држејќи се меѓу себе за раце, тие признале дека се христијанки. Мачителот најпрво ја мачел 12-годишната Вера, потоа 10-годишната Нада и 9-годишната Љубов. Тој ги тепал, па ги фрлил во оган, па во врела смола и ги пресекол со меч. Храбрата мајка ги погребала надвор од Рим и го испуштила својот дух на нивниот гроб, за да биде заедно со нив - на земјата, и духовно - на небото каде што "блажените души на нејзините славни керки ја чекаат".

Со благослов на Неговото Високо Преосвештенство Митрополит г. Горазд

СВЕТИТЕ МАЧЕНИЧКИ СОФИЈА, ВЕРА, НАДА И ЉУБОВ

руското освојување на Грузија, манастирот му бил предаден на Ерусалимскиот патријарх. Манастирот е прекрасно дело на грузијската уметност т.е. фрескосликарство.

Празникот "Крстовден" се слави на 14.9./27.9. Честички од Чесното Дрво има во: Светата Земја, во Света Гора, во Црна Гора, во Хрватска, во Македонија.

На 10.2.2000 г., со торжествен звук на камбаната и Хим-